BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
PODRUŽNICA/FILIJALA BANJA LUKA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
ФИЛИЈАЛА БАЊА ЛУКА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY
BRANCH OFFICE BANJA LUKA

16 -03- 2022

Број: ЈН2-02-07-1-308-6/22
Бања Лука, 03.03.2022.године

Канцеларија за разматрање жалби Босне и Херцеговине, Филијала Бања Лука рјешавајући по жалби потенцијалног понуђача: „Протехник“ д.о.о. Источно Сарајево, без броја од 31.01.2022. године, изјављеној на Рјешење, број 02-404-69/21 од 27.01.2022. године, уговорног органа Град Дервента у поступку јавне набавке услуге израде техничке документације за реконструкцију ОШ „Никола Тесла“ Дервента, који се води путем отвореног поступка, на основу члана 111. став (1) тачка ц) Закона о јавним набавкама ("Службени гласник БиХ", број 39/14) и чланом 228. став (1) Закона о управном поступку („Службени гласник БиХ“, број 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), на сједници Вијећа одржаној дана 03.03.2022. године, д о н и ј е л а ј е

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Жалба се одбија као неоснована.

2. Одбија се захтјев за повратак уплаћених средстава на име накнаде за покретање жалбеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Дана 30.12.2021. године уговорни орган Град Дервента (у даљем тексту: уговорни орган) објавио је обавјештење о набавци, број 140-1-2-281-3-98/21 у отвореном поступку јавне набавке услуге израде техничке документације за реконструкцију ОШ „Никола Тесла“ Дервента. Исправка обавјештења број 140-1-2-281-8-3/222 дана 17.01.2022.године.

Против тендерске документације потенцијални понуђач „Протехник“ д.о.о. Источно Сарајево је дана 26.01.2022.године изјавио жалбу. Рјешавајући предметну жалбу уговорни орган је донио Рјешење, број 02-404-69/21 од 27.01.2022. године, којим је дјелимично усвојио жалбене наводе. Незадовољан Рјешењем уговорног орган, жалилац је изјавио жалбу, без броја од 31.01.2022.године коју је уговорни орган у складу са

чланом 100. став (5) Закона о јавним набавкама заједно са Изјашњењем на жалбу прослиједио Канцеларији за разматрање жалби, Филијала Бањалука, која је код овог органа запримљена дана 07.02.2022. године. Наведена жалба је комплетирана уплатом накнаде за покретање жалбеног поступка дана 14.02.2022. године.

Жалилац у жалби наводи:

„Дана 28.01.2022,године запримили смо Рјешење број: 02404-69/21 од 27.01.2022.године којим се наша жалба изјављена на Тендерску документацију за набавку услуга Израда техничке документације за реконструкцију ОШ Никола Тесла Дервента са Обавјештењем о набавци број: 140-1-2-281-3-98/21 од 30.12.2021.године усваја као дјелимично основана.

Незадовољни истим, а складу одредбама члана 100. став 4. Закона о јавним набавкама БиХ („Службени гласник БиХ" број 39/14) жалилац благовремено изјављује жалбу из разлога што и даље сматрамо да услови из тендерске документације нису у складу са Законом о јавним набавкама, поцаконским актима и материјалним прописима који се примјењују у овој области.

Образложење

Жалилац је изјавио жалбу на тачку 13.4. тендерске документације у дијелу који се односи на предуслов за потписивање уговора, као и услове техничке и професионалне способности који се односе на уредну реализацију уговора.

Уговорни орган је рјешавајући по жалби донио оспоравано рјешење којим је уважио жалбени навод који се односио на уредну реализацију уговора те је у том дијелу извршио измјене у тачки 14.4. Техничка и професионална способност.

Жалитель и даље сматра да услови из тендерске документације, тачка 13.4. подтачке 2. и 3, који се односе на Предуслов за потписивање уговора нису у складу са одредбама Законом о јавним набавкама, подзаконским актима и материјалним прописима који се примјењују у овој области.

Тачка 13.4. Предуслов за потписивање уговора гласи:

„Предуслов за потписивање уговора са најповољнијим понуђачем је да понуђач као правни субјект посједује прописана овлашћења сходно законским одредбама о исуњености услова за обављање одређених послова издата од надлежних министарстава (институција) Републике Српске.

1. Сходно Закону о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске" број 40/13, 2/15 одлука УС, 106/15, 3/16 исправка, 104/18 одлука УС и 84/19) и Правилнику о условима за издавање и одузимање лиценци учесницима у грађењу ("Службени гласник Републике Српске", бр:70/13) сматрају се важећа овлашћења – лиценце правних лица, издати од Министарства за просторно уређење, грађење и екологију Републике Српске за:

а. Израду докумената просторног уређења

б. Израду техничке документације за објекте за које грађевинску дозволу издаје Министарство за просторно уређење, грађење и екологију Републике Српске и то фазе:

□ архитектура,

□ конструкција,

□ хидротехника,

□ дио електро фазе - инсталације јаке струје и електроенергетских постројења,
□ дио електро фазе - инсталације слабе струје, телекомуникација и аутоматике,
□ дио машинске фазе - област термотехнике, инсталације гријања, гаса, вентилације и климатизације,
□ нискоградња и
□ саобраћајна сигнализација

2. Сходно Закону о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске" број 40/13, 2/15 одлука УС, 106/15, 3/16 исправка, 104/18 одлука УС и 84/19), Закону о техничким прописима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 98/13), Закону о грађевинским производима ("Службени гласник Републике Српске", број 5/12); Правилник о издавању овиашћења за доношење докумената о усаглашености грађевинских производа ("Службени гласник Републике Српске", број 93/12) сматрају се важећа овлашћења правних лица, издата од стране Министарства за просторно уређење, грађење и екологију Републике Српске за:
□ Радње испитивања грађевинских производа (лабораторије за испитивање) према важећем стандарду BAS/EN ISO/IEC 17025 или еквивалент _____, акредитована за послове:
LI 7- Испитивања у грађевинарству:
□ Бетона (Одређивање чврстоће бетона на притисак)
□ Опеке (Одређивање чврстоће на притисак елемента за зидање)
□ Камена и агрегата

o LI 8- Механичка испитивања
□ Метала

o LI 22- Геомеханичка испитивања (Геотехничка и геомеханичка испитивања тла)

За радње испитивање грађевинских производа ОПЕКА И МЕТАЛ (лабораторије за испитивање) према важећем стандарду BAS/EN ISO/IEC 17025 или еквивалент _____.

o LI 7- Испитивање у грађевинарству:
- Опеке (Одређивање чврстоће на притисак елемента за зидање)

o LI 8 Механичка испитивања
- Метала

Важеће овлашћење за радове испитивања опеке и метала се сматра и посједовање само акредитације за испитивање грађевинских производа опеке и метала, издате од овлашћеног акредитационог тијела Босне и Херцеговине „BATA" или другог еквивалетног овлашћеног акредитационог тијела."

3. Сходно Закону о геолошким истраживањима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 110/13, 91/17 и 107/1) и Правилника о поступку издавања и одузимања лиценце за геолошка истраживања, форми лиценце и вођењу и објављивању регистра лиценци ("Службени гласник Републике Српске", број 20/18), важеће овлашћење за радње геотехничких и геомеханичких испитивања и израде елабората се сматра и

овлашћење издато правним лицима од стране Министарства енергетике и рударства Републике Српске.
4. Сходно Закону о заштити од пожара (Службени гласник Републике Српске, број 94/2019) важеће овлашћење правног лица за израду елабората заштите од пожара сматра се овлашћење издато правном лицу од стране Министарства унутрашњих послова Републике Српске.

У тачки 13.4. Тендерске документације у дијелу који се односи на Предуслов за потписивање уговора уговорни орган од изабраног понуђача захтијева достављање овлашћења правних лица, издата од стране Министарства за просторно уређење, грађење и екологију Републике Српске за :
□ Радње испитивања грађевинских производа (лабораторије за испитивање) према важећем стандарду BAS/EN ISO/IEC 17025 или еквивалент _____, акредитована за послове:
LI 7- Испитивања у грађевинарству:
□ Бетона (Одређивање чврстоће бетона на притисак)
□ Опеке (Одређивање чврстоће на притисак елемента за зидање)
□ Камена и агрегата
o LI 8- Механичка испитивања
□ Метала
o LI 22- Геомеханичка испитивања (Геотехничка и геомеханичка испитивања тла)
уз могућност достављања акредитације за испитивање грађевинских материјала опеке и метала издате од стране акредитационог тијела БИХ „BATA" или другог акредитационог тијела.

У одговору на питање да ли се наведена овлаштења могу обезбиједити путем подуговарања уговорни орган је дана 11.01.2022.године навео: *„Уколико понуђач нема све лиценце као предуслов за потписивање уговора, може понуду доставити као група понуђача, тако да сви чланови групе заједно испуњавају предуслов за потписивање уговора. Сваки члан групе одговара за послове за које има важећу лиценцу. Уколико се ради о подуговарању, понуђач који достави понуду одговоран је за све послове и у име подуговарача, односно у овом случају понуђач мора имати све важеће лиценце као предуслов за потписивање уговора".*

Из одговора уговорног органа евидентно је да исти не дозвољава могућност подуговарања у дијелу који се односи на радње испитивања опеке и метала, што није у складу са чланом 73. став 1. и 2. Закона о јавним набавкама којим је прописано да уговорни орган не може забранити подуговарање, али може тражити да се понуђач изјасни који дио предмета набавке ће подуговарати.

Члан 73. ставови 1 и 2. ЗЈН
(Подуговарање)

(1) Уговорни орган не може забранити подуговарање, али може тражити од кандидата/понуђача да се изјасни да ли намјерава дио уговора подуговарањем пренијети на треће стране.
(2) Ако се кандидат/понуђач изјасни да намјерава дио уговора подуговарањем пренијети на треће стране, уговорни орган дужан је у уговор о јавној набавци унијети ту одредбу као основ за закључивање подуговора између изабраног понуђача и подуговарача.

Из напријед наведеног евидентно је да уговорни орган само формално у тачки 31. тендерске документације предвиђа могућност подуговарања, док суштински то није могуће будући да уговорни орган захтијева да сва више наведена овлаштења мора доставити понуђач или група понуђача, те да није могуће достављање истих за подуговарача.

Посебно указујемо да предмет набавке подразумијева првенствено израду техничке документације, елабората и УТУ за шта уговорни орган захтијева посебне лиценце. Чланом 110. став 1. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник РС" број: 40/13) прописано је да израду техничке документације може вршити правно лице које посједује лиценцу. Како уговорни орган већ захтијева лиценцу за израду техничке и просторно планске документације онда је неосновано захтијевати и овлаштење за испитивање грађевинских производа а посебно за дио који се односи на „метале" или „опеку". Такође, чланом 110. став 8. Закона о уређењу простора и грађењу прописано је да *„Уколико правно лице које врши израду техничке документације нема лиценцу за сваку фазу пројекта, може на основу уговора ангажовати друга правна лица која имају лиценцу за фазе пројекта које нису обухваћене његовом лиценцом".*
У оспораваном рјешењу уговорни орган одбија овај жалбени навод истичући да се испитивања грађевинских материјала укључујући опеку и метале не могу подуговарати наводећи да уколико се понуђачу додијели уговор, а нема лиценцу а исти подуговори са лицем који има све лиценце, уговорни орган не може тражити одговорност од добављача са којим је закључио уговор у циљу своје правне заштите. Тврдње уговорног органа су неосноване из разлога што понуђач који буде изабран за израду техничке документације (пројекат и елаборат), као и УТУ, што је предмет ове набавке, доставља лиценце сходо Закону о уређењу простора и грађењу које су тражене у тендерској документацији (подтачке 1. и 4. а које жалитељ није ни оспоравао) и то лиценцу за израду техничке документације са свим захтијеваним фазама, лиценцу за израду елабората заштите од пожара, као и лиценцу за израду просторно планске документације. За жалитеља су спорни искључиво услови који се односе на испитивање грађевинских материјала из разлога што понуђач који се бави израдом техничке и просторно планске документације, не мора се бавити и радњама испитивања грађевинских материјала (или не свих). Стога је неосновано од понуђача захтијевати да посједује лиценцу или акредитацију за испитивање опеке, метала или гемеханичка испитивања без остављене могућности подуговарања тих радњи. Посебно указујемо да су тврдње уговорног органа асполутно неосноване и из разлога што је институт подуговарања установљен Законом о јавним набавкама (члан 73.) којим је јасно

прописано да уговорни орган не може забранити подуговарање, као и чињеница да је истим законом у члану 73. став 5. прописано:
„Добављач којем је додијељен уговор сноси пуну одговорност за реализацију уговора".
Дакле, тврдње уговорног органа да не може тражити одговорност понуђача у случају подуговарања радњи испитивања грађевинских производа у циљу своје правне заштите су неосноване будући да је законодавац јасно прописао да добављач којим буде додјељен уговор сноси пуну одговорност за реализацију уговора у случају подуговарања.
Понављамо да се у овом случају ради о добављачу који посједује лиценце прописане Законом о уређењу простора и грађењу и то лиценце за:
а. Израду докумената просторног уређења
б. Израду техничке документације за објекте за које грађевинску дозволу издаје Министарство за просторно уређење, грађење и екологију Републике Српске и то фазе:
□ архитектура,
□ конструкција,
□ хидротехника,
□ дио електро фазе - инсталације јаке струје и електроенергетских постројења,
□ дио електро фазе - инсталације слабе струје, телекомуникација и аутоматике,
□ дио машинске фазе - област термотехнике, инсталације гријања, гаса, вентилације и климатизације;
□ нискоградња и
□ саобраћајна сигнализација
4. лиценцу за израду елабората заштите од пожара, и исте доставља уговорном органу као услов за потписивање уговора.

Такође, указујемо да акредитацију за радње испитивање опеке нема нити један привредни субјекат у Републици Српској, а што је евидентно из регистра који води Институт за акредитацију БиХ и доступан је на страници истог: http://bata.gov.ba/Akreditirana tijela/Dodaci/LI/LI-02-04.pdf док су у Федерацији БиХ за радње испитивања опеке акредотоване три фирме.

Осим наведеног указујемо да уговорни орган није сачекао да истекне законски рок од 5 дана за жалбу жалиоца на Рјешење број: 02-404-69/21 од 27.01.2022.године већ је дана 28.01.2022.године наставио поступак јавне набавке и објавио Исправку за Обавјештење о набавци број: 140-1-2-281-8-11/22 од 28.10.2022.године и као крајњи рок за доставу понуда одредио: 07.02.2022.године.

Имајући у виду наведено предлажемо да размотрите и уважите жалбу и измијените/поништите Рјешење број: 02-404-69/21 од 27.01.2022 године и Тендерску документацију за набавку услуга Израда техничке документације за реконструкцију ОШ Никола Тесла Дервента, Обавјештење о набавци број: 140-1-2-281-3-98/21 од 30.12.2021,године.

Уговорни орган је доставио изјашњење по жалби, број 02-404-69/21 од 03.02.2022.

године у којем предлаже да се жалба одбије као неоснована из сљедећих разлога:

„Циљ ове јавне набавке је прибављање техничке документације, потребне за издавање грађевинске дозволе за реконструкцију Основне школе „Никола Тесла" у Дервенти, која је након земљотреса, који се десио 29. 12. 2020. године са епицентром у Петрињи, Република Хрватска, претрпила оштећења, након чега је школа одмах затворена, а ученици привремено распоређени у околне школе.

Наведени објекат школе је изграђен је 1913. године за вријеме астроугарске владавине у БиХ и тренутно представља културно добро и објекат је уврштен на Привремену листу националних споменика БиХ.

Узимајући у обзир комплексност објекта који је под заштитом, старост, начин градње, као и недостатак техничке документације која је вјероватно нестала или уништена у току посљедних ратних дешавања, отпочети су послови прибављања потребне документације за реконструкцију објекта, поштујући чињеницу да је објекат под заштитом и да се морају очувати карактеристике објекта.

Након обезбјеђивања средстава приступило се јавној набавци израде техничке документације- главног пројекта реконструкције зграде ОШ Никола Тесла Дервента, захтјевајући да се прије израде главног пројекта реконструкције сачине урбанистичко-технички услови реконструкције, потом изврше сва потребна испитивања материјала и конструкције објекта и утврди отпорност објекта на сеизмичка дејства.

Поступак јавне набавке покренут је обавјештењем о набавци број: 140-1-2-281-3-98/21 од 30. 12. 2021. године, исправке обавјештења број 140-1-2-281-8-3/22 од 17. 01. 2022. године (због уложене жалбе Института за грађевинарство „ИГ" доо Бања Лука, која је дјелимично прихваћена и наведени понуђач се није жалио на рјешење) те исправке обавјештења број 140-1-2-281-8-11/22 од 28. 01. 2022. године (због уложене жалбе Техничко развојног центра Протехник доо Источно Сарајево, која је дјелимично прихваћена и наведени понуђач се жалио на рјешење које је предмет овог изјашњења).

Након обезбјеђивања средстава приступило се јавној набавци израде техничке документације - главног пројекта реконструкције зграде ОШ Никола Тесла Дервента, захтјевајући да се прије израде главног пројекта реконструкције сачине урбанистичко-технички услови реконструкције, потом изврше сва потребна испитивања материјала и конструкције објекта и утврди отпорност објекта на сеизмичка дејства.

Поступак јавне набавке покренут је обавјештењем о набавци број: 140-1-2-281-3-98/21 од 30. 12. 2021. године, исправке обавјештења број 140-1-2-281-8-3/22 од 17. 01. 2022. године (због уложене жалбе Института за грађевинарство „ИГ" доо Бања Лука, која је дјелимично прихваћена и наведени понуђач се није жалио на рјешење) те исправке обавјештења број 140-1-2-281-8-11/22 од 28. 01. 2022. године (због уложене жалбе Техничко развојног центра Протехник доо Источно Сарајево, која је дјелимично прихваћена и наведени понуђач се жалио на рјешење које је предмет овог изјашњења).
Понуђач „Протехник" доо Источно Сарајево преузима тендерску документацију 25. 01. 2022. године у 14:43 часова, а већ ујутро 26. 01. 2022. године у 09:30 часова стиже жалба од наведеног понуђача (прилог 2), који физички није могао преко ноћи да прегледа тендерску документацију и сачини жалбу на 5 страница текста редовног прореда.

Анализирајући садржај жалбе „Протехник" доо Источно Сарајево може се утврдити да је преко 95% текст жалбе идентичан, односно преписан из жалбе Институт за грађевинарство „ИГ" Бања Лука или је жалбу писало једно лице. Такође и ову жалбу

дјелимично прихватамо и достављамо рјешење о дјелимичном прихватању жалбе, а на наведено рјешење „Протехник" доо Источно Сарајево улаже жалбу која је предмет овог изјашњења:

Молимо Вас да нам дате смјернице како би могли адекватно санкционисати наведене понуђаче због оправдање сумње на организовану опструкцију јавне набавке која се односи на школски објекат у којем тренутно преко 800 ученика не похађа наставу, него су привремено распоређени по околним школама.

<u>У жалби на рјешење о дјелимично прихваћеној жалби се наводи:</u>

Жалилац се жалио на тачку 13.4. Техничка и професионална способност у поступку набавке услуга, конкретно на Предуслов за потписивање уговора, гдје је тендером тражено да понуђач мора да испуњава законске услове за обављање тражених послова, односно да посједује одређена адекватна овлашћења, лиценце и акредитације, издате од надлежних институција. Посебан осврт у жалби је на тражено овлашћење или акредитацију за послове испитивања опеке и метала, гдје наводи да акредитацију за испитивање опеке не посједује нити један привредни субјект у Републици Српској, односно посједују само три фирме из Федерацијех БиХ, што не може бити основ жалбе.

У тендерској документацији је децидно наведено:
„Сходно Закону о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске" број 40/13, 2/15 одлука УС, 106/15, 3/16 исправка, 104/18 одлука УС и 84/19), Закону о техничким прописима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 98/13),Закону о грађевинским производима ("Службени гласник Републике Српске", број 5/12), Правилник о издавању овлашћења за доношење докумената о усаглашености грађевинских производа ("Службени гласник Републике Српске", број 93/12) <u>сматрају се важећа овлашћења</u> правних лица , издата од стране Министарства за просторно уређење, грађење и екологију Републике Српске за :
Радње испитивања грађевинских производа (лабораторије за испитивање) према важећем стандарду BAS/EN ISO/I EC 17025 или еквивалент _____, акредитована за послове:

- LI 7 - Испитивања у грађевинарству:
  - Бетона (Одређивање чврстоће бетона на притисак)
  - Опеке (Одређивање чврстоће на притисак елемента за зидање)
  - Камена и агрегата
- LI 8- Механичка испитивања
  - Метала
- LI 22- Геомеханичка испитивања (Геотехничка и геомеханичка испитивања тла)

„За радње испитивање грађевинских производа ОПЕКА И МЕТАЛ (лабораторије за испитивање) према важећем стандарду BAS/EN ISO/IEC 17025 **или еквивалент**
Важеће овлашћење за радове испитивања опеке и метала се сматра и посједовање само -акредитације за испитивање грађевинских произвсда опеке и метала, издате од овлашћеног акредитационог тијела Босне и Херцеговине „ BATA" или **другог еквивалетног овлашћеног акредитационог тијела."**

Већ двије узастопне жалбе жалиоца односе се на услов испитивања опеке и метала, што указује да жалилац не посједује тражене овлашћења и акредитације, не намјерава накнадно прибавити тражене акредитације или овлашћења, него инсистира да се наведени услов избрише или да се омогући подуговарање ових послова, што би било противно горе наведеној законској регулативи, која дефинише ову материју. Важно је напоменути да ова испитивања су неопходна и као таква наведена у пројектном задатку и предмету набаве, па тиме и законска овлашћења и акредитације, која морају имати понуђачи као предуслов потписивања уговора. Објекат за који је покренут поступак набаве је зидани објекат са армирано бетонском међуспратном конструкцијом, између осталог непознате чврстоће опеке и врсте уграђеног арматурног челика, грађен 1913. год.

2. Везано за дио жалбе, који се односи на подуговарање тражених послова, већ је дат одговор овом жалиоцу, а исти је гласио:
„Подуговарање према тендерској документацији је дозвољено, само је тражено да уколико понуђач нема све тражене лиценце/овлашћења/акредитације може да достави понуду као група понуђача. У складу са чланом 73. став 5. Закона о јавним набавкама, који се односи на подуговарање дефинисано је да добављач којем је додијељен уговор сноси пуну одговорност за реализацију уговора. Чланом 62. став 4. Закона о јавним набавкама, дефинисано је да група понуђача солидарно одговара за своје обавезе. На основу наведеног уколико се понуђачу којем је додјељен уговор а нема лиценцу, а подуговори са лицем које има лиценцу, уговорни орган не може тражити одговорност од добављач са којим је закључио уговор у циљу своје правне заштите. Од чланова групе са којима је закључио уговор уговорни орган може тражити одговорнсот од сваког члан, док код подуговарања може тражити само од лица са којим има уговор."

Према Закону о јавним набавкама дата је могућност да понуђач може подуговрати послове али мора бити овлашћен за те послове подуговарања. Подуговарач може бити правно лице, овлашћено за послове који се подуговарају, а разлог подуговарања може бити што понуђач нема довољан сопствени капацитет да у одређеном року изврши тражене послове. Тендером је дата могућност достављања понуде од стране једног понуђача са свим траженим овлашћењима или групе понуђача са одговарајућим овлаштењима.

3. Жалилац се позива на члан 110. став 1. Закон о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске", број 40/13, 2/15. одлука УС, 106/15, 3/16 исправка, 104/18 одлука УС и 84/19)), којим се утрђује начин стицања овлашћења-лиценци за израду техничке документације и наводи да је неоснован захтјев уговорног органа када сем захтијева за овлашћење за израду техничке и просторно планске докуметације захтијева и овлашћење за испитивање грађевисних производа.

Жалилац намјерно занемарује чињеницу да су у тендеру стриктно наведена три дијела предмета набавке и да је законском регулативом утрђен услов за обављање сваког од

тих дијелова:
- Тако за послове испитивања грађевинских производа и геомеханичка истраживања овлашћена правна лица морају посједовати овлашћење Министарства за просторно уређење, грађење и екологију Републике Српске и иста се стичу на основу Закона о грађевинским производима ("Службени гласник Републике Српске", број 5/12) и Правилника о издавању овлашћења за доношење докумената о усаглашености грађевинских производа ("Службени гласник Републике Српске", број 93/12).
- За послове испитивања опеке и метала је наведено да услове потписивања уговора испуњавају и понуђачи који посједују акредитацију за ове послове.
- Сходно Закону о геолошким истраживањима ("Службени гласник Републике Српске", број 110/13, 91/17 и 107/19) и Правилника о поступку издавања и одузимања лиценце за геолошка истраживања, форми лиценце и вођењу и објављивању регистра лиценци("Службени гласник Републике Српске", број 20/18), важеће овлашћење за радње геотехничких и геомеханичких испитивања и израде елабората се сматра и овлашћење издато правним лицима од стране Министарства енергетике и рударства Републике Српске.

Ова овлашћења за испитивања грађевинских производа немају никакву везу са лиценцама правних лица за израду техничке документације и планске документације. Испуњеност услова за издавање лиценци за израду техничке и просторно планске документације утврђује Министарства за просторно уређење, грађење и екологију Републике Српске на основу Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске" број 40/13, 2/15 одлука УС, 106/15, 3/16 исправка, 104/18 одлука УС и 84/19) и Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесницима у грађењу („Службени гласник Републике Српске", број:70/13)

4. Жалилац се позива и на члан 110. став 8. Закон о уређењу простора и грађењу (Службени гласник РС 40/13), који не постоји, постоји став 7. који се односи на овај дио жалбе, односно уговарање правних лица које врше израду техничке документације. Одговор на овај дио жалбе је дат у образложењу, везаном за подуговарања у јавним набавкама.

5. Жалилац „ПРОТЕХНИК" д.о.о. Источно Сарајево у својој првој жалби на тендерску документацију од 26. 01. 2022. године се, сем свега наведеног у жалби на рјешење Града Дервенте, жалио и на тачку 13.4. Техничка и професионална способност у поступку набавке услуга и то на дио који се односи на техничке и професионалне способности, добављача и услове које мора испунити. Ови услови су обухватали списак успјешној реализованих уговора на истим набавкама као што је предмет набавке (израда главних пројеката реконструкције објеката високоградње који су под заштитом Републичког завода за заштиту културно - историјског и природног наслеђа Републике Српске) или сличним набавкама као што је предмет набавке (израда главних и/или идејних пројеката реконструкције објеката високоградње) коју даје друга уговорна страна.
Примједба жалиоца је била да се овај услов прошири на успјешно реализоване послове

израде пројеката и из области градње, сем реконструкције Град Дервента је ову примједбу у цјелости усвојио и извршио измјену тендерске документације .

Такође напомињемо да је потенцијални **Понуђач Институт за грађевинарство „ИГ" д.о.о. Бања Лука** је 11.01.2022. године први изјавио жалбу на тендерску документацију. Ова жалба је скоро идентична жалби „ПРОТЕХНИК"д.о.о. Источно Сарајево, разлика је само у дијелу примједбе, која се односила на проширење овлашћења потребних за испитивање грађевинских материјала опеке и метала на начин да испитивање опеке и метала могу вршити и акредитовани правни субјекти, гдје је Град Дервента сматрао основаним овај дио жалбе и измијенио тендер.
Институт за грађевинарство „ИГ" д.о.о. Бања Лука није поднио жалбу на рјешење Града Дервенте од 17.01.2022. год.

Из наведених жалби је евидентно да понуђач „ПРОТЕХНИК" д.о.о. Источно Сарајево не испуњава све услове наведене у тендеру, да је у дослуху са првим жалиоцем Институтом за грађевинарство „ИГ" д.о.о. Бања Лука и намјерно опструише ток јавне набавке, што се види у тексту жалби оба жалиоца, јер су жалбе скоро идентичне.
Све примједбе наведене у жалбама односе се на постављене услове које морају испунити понуђачи, које Град Дервента није прихватио као основане, јер су неаргументоване. Сви услови су прецизно наведени и сви су строго базирани на законским одредбама и подзаконским актима, као обавезној правној регулативи, која дефинише област пројектовања објеката и испитивања грађевинских производа.
Основа свих ових примједби наведених у жалбама је што жалиоци вјероватно не испуњавају законске услове за обављање послова који су предмет ове јавне набавке, не желе да се пријаве са групом понуђача, него инсистирају само на подуговарању послова за које немају законска овлашћења и не намјеравају накнадно прибавити иста прије потрписивања уговора.

Предметна јавна набавка, односно Тендерска документација је састављена из три дијела, која су технолошки повезана, сваки од дијелова набавке је неопходан за извршење сљедећег дијела набавке до коначне израде главног пројекта реконструкције објекта, те цијенимо да је спајање та три дијела у једну набавку најфункционална опција јавне набавке при чему су испоштовани сви законски принципи јавних набавки.
Сваки дио предмета набавке посебно је дефинисан пројектним задатком, сваки дио је прецизно утврђен законском регулативом, коју смо детаљно навели.

Молимо Канцеларију за разматрање жалби да приликом одлучивања о жалби уважи чињеницу да се предметна јавна набавка врши за реконструкцију основне школе, чији рад је обустављен након оштећења објекта школе, насталих земљотресом са епицентром у Петрињи и да се отежано одвија настава распоређивањем 800 ученика у околне школе."

Прије упуштања у разматрање жалбених навода овај орган је утврдио да је жалба допуштена, благовремена и изјављена од стране овлаштеног лица, све у складу са

чланом 109. Закона о јавним набавкама,

Овај орган је утврдио да су испуњени и формални услови за рјешавање по жалби у складу са члановима 105. и 108. став (3) Закона о јавним набавкама.

Жалба је неоснована.

Увидом у достављене доказе, те анализом сваког доказа појединачно и у њиховој међусобној вези, а све у односу на жалбене наводе и прописани законски поступак, овај орган је утврдио да је жалба неоснована.

Жалилац у жалби наводи како сматра да услови из тендерске документације, тачка 13.4. подтачке 2. и 3, који се односе на Предуслов за потписивање уговора нису у складу са одредбама Законом о јавним набавкама, подзаконским актима и материјалним прописима који се примјењују у овој области. За жалиоца су спорни искључиво услови који се односе на испитивање грађевинских материјала из разлога што понуђач који се бави израдом техничке и просторно планске документације, не мора се бавити и радњама испитивања грађевинских материјала (или не свих). Жалилац сматра да је неосновано од понуђача захтијевати да посједује лиценцу или акредитацију за испитивање опеке, метала или гемеханичка испитивања без остављене могућности подуговарања тих радњи.

Уговорни орган наводи *да већ двије узастопне жалбе жалиоца се односе на услов испитивања опеке и метала, што указује да жалилац не посједује тражене овлашћења и акредитације, не намјерава накнадно прибавити тражене акредитације или овлашћења, него инсистира да се наведени услов избрише или да се омогући подуговарање ових послова, што би било противно горе наведеној законској регулативи, која дефинише ову материју. Важно је напоменути да ова испитивања су неопходна и као таква наведена у пројектном задатку и предмету набаве, па тиме и законска овлашћења и акредитације, која морају имати понуђачи као предуслов потписивања уговора. Објекат за који је покренут поступак набаве је зидани објекат са армирано бетонском међуспратном конструкцијом, између осталог непознате чврстоће опеке и врсте уграђеног арматурног челика, грађен 1913. год.... Предметна јавна набавка, односно Тендерска документација је састављена из три дијела, која су технолошки повезана, сваки од дијелова набавке је неопходан за извршење сљедећег дијела набавке до коначне израде главног пројекта реконструкције објекта, те цијенимо да је спајање та три дијела у једну набавку најфункционална опција јавне набавке при чему су испоштовани сви законски принципи јавних набавки.*
Сваки дио предмета набавке посебно је дефинисан пројектним задатком, сваки дио је прецизно утврђен законском регулативом, коју смо детаљно навели."

Овај орган је извршио увид у тачку 13.4. подтачка (2) којом је прописано сљедеће:
„Сходно Закону о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске" број 40/13, 2/15 одлука УС, 106/15, 3/16 исправка, 104/18 одлука УС и 84/19), Закону о

техничким прописима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 98/13), Закону о грађевинским производима ("Службени гласник Републике Српске", број 5/12), Правилник о издавању овлашћења за доношење докумената о усаглашености грађевинских производа ("Службени гласник Републике Српске", број 93/12) сматрају се важећа овиашћења правних лица, издата од стране Министарства за просторно уређење, грађење и екологију Републике Српске за:

□ *Радње испитивања грађевинских производа (лабораторије за испитивање) према важећем стандарду BAS/EN ISO/IEC 17025 или еквивалент _____, акредитована за послове:*

LI 7- Испитивања у грађевинарству:

□ *Бетона (Одређивање чврстоће бетона на притисак)*

□ *Опеке (Одређивање чврстоће на притисак елемента за зидање)*

□ *Камена и агрегата*

o LI 8- Механичка испитивања

□ *Метала*

o LI 22- Геомеханичка испитивања (Геотехничка и геомеханичка испитивања тла)

За радње испитивање грађевинских производа ОПЕКА И МЕТАЛ (лабораторије за испитивање) према важећем стандарду BAS/EN ISO/IEC 17025 или еквивалент _____

o LI 7- Испитивање у грађевинарству:

- Опеке (Одређивање чврстоће на притисак елемента за зидање),

o LI 8 Механичка испитивања

- Метала

Важеће овлашћење за радове испитивања опеке и метала се сматра и посједовање само акредитације за испитивање грађевинских производа опеке и метала, издате од овлашћеног акредитационог тијела Босне и Херцеговине „BATA" или другог еквивалетног овлашћеног акредитационог тијела."

Овај орган је такође утврдио како је тачком 6.1. прописано да предмет набавке обухвата:

- Израда урбанистичко техничких услова реконструкције, адаптације и евентулне измјене намјене таванског простора у учионички простор;
- **Израда Елабората о утврђивању постојећег стања носиве конструкције и материјала објекта;**
- Израда главног пројекта реконструкције, адаптације и евентуалне измјене намјене таванског простора у учионички простор.

Даље, у Пројектном задатку, број 02-404-69/21 од 29.12.2021.године, који је саставни дио тендерске документације као Анекс бр. 10, под тачком III/2 утврђен је садржај Елабората о утврђивању постојећег стања носиве конструкције и материјала објекта, као и радње које је потребно извршити, те је између осталог, под тачком 5. (страна 44 – 45. тендерске документације) прописани теренски и истраживачки радови и

лабаратпријска испитивања, што обухвата:
„5.1. Геотехничка и геомеханичка испитивања тла са елаборатом уз закључке и препоруке за евентуалне интервенције на темељној конструкцији
5.2. Накнадно утврђивање притисне чврсточе бетона, уграђеног у носиве елементе конструкције
5.3. Утврђивање димензије, чврстоће и деформабилности уграђене арматуре, као и челичних дјелова носиве конструкције
5.4. Утврђивање димензија и стања дрвене носиве конструкције
5.5. Утврђивање стања, механичких и других оссобина носивих зидова (опеке, везива, малтера) и осталих елемената носиве конструкције, инсталација и сл.".

Наиме, овај орган упућује на чињеницу да је Министарство за просторно уређење, грађење и екологију Републике Српске сходно одредбама Закону о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске" број 40/13, 2/15 одлука УС, 106/15, 3/16 исправка, 104/18 одлука УС и 84/19), Закону о техничким прописима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 98/13), Закону о грађевинским производима ("Службени гласник Републике Српске", број 5/12), надлежно за издавање, продужење и одузимање овлашћења за спровођење поступка оцјењивања усаглашености грађевинског производа са техничком спецификацијом и издавање докумената о усаглашености грађевинског производа у складу са Законом о грађевинским производима, а које је према Правилнику о издавању овлашћења за доношење докумената о усаглашености грађевинских производа, привредним субјектима неопходно да посједују, а да би уопште могли да врше услуге, које су предмет ове јавне набавке.

Неосновано жалилац наводи да је у конкретном случају, уговорни орган већ захтијева лиценцу за израду техничке и просторно планске документације, те да је неосновано захтијевати и овлаштење за испитивање грађевинских производа а посебно за дио који се односи на „метале" или „опеку", због чињенице да предмет набавке подразумијева првенствено израду техничке документације, елабората и УТУ за шта уговорни орган захтијева посебне лиценце.

Наиме, према мишљењу овог органа, уговорни орган има право захтјевати овлаштење за испитивање грађевинских производа како је то и прописано тачком 13.4. подтачка (2) тендерске документације из разлога што је захтјевана овлаштење за испитивање грађевинских производа прописана "као обавезна" материјалним прописом који дефинише област која чини предмет јавне набавке, обзиром да предмет набавке поред израде урбанистичко техничких услова реконструкције, адапатације и евентулне измјене намјене таванског простора у учионички простор и израде главног пројекта реконструкције, адаптације и евентуалне измјене намјене таванског простора у учионички простор чини и израда Елабората о утврђивању постојећег стања носиве конструкције и материјала објекта.

Наиме, у складу са чланом 53. Закона о јавним набавкама, право је уговорног органа да,

сагласно својим потребама, утврди критерије и стандарде набавке, те да информације о постављеним критеријима и стандардима учини доступним јавности, односно понуђачима путем обавјештења о набавци, да у поступку одлучивања о додјели уговора узме у разматрање само најповољније понуде које испуњавају критерије садржане у тендерској документацији. Како је у конкретном случају предмет јавне набавке обухвата и израду Израда Елабората о утврђивању постојећег стања носиве конструкције и материјала објекта, те како су у тендерској документацији наведени сви захтијеви и неопходне информације о условима уговора и поступцима додјеле уговора, који су понуђачима довољни за припрему понуда на стварно конкурентској основи, овај орган је закључио да је правилна одлука уговорног органа којом је одбио као неосновану жалбу понуђача изјављену против тендерске документације.

Стога овај орган закључује да је побијана тендерска документација сачињена примјеном материјалног закона који регулише предмет набавке, при чему није било повреде поступка.

Разматрајући жалбени навод у којем жалилац наводи да уговорни орган само формално у тачки 31. тендерске документације предвиђа могућност подуговарања, док суштински то није могуће будући да уговорни орган захтијева да сва више наведена овлаштења мора доставити понуђач или група понуђача, те да није могуће достављање истих за подуговарача.

Увидом у тачку 31.тендерске документације, овај орган је утврдио да је уговорни орган истом прописао могућност подуговарања, како слиједи:
„31.1. У случају да понуђач у својој понуди назначи да ће дио уговора дати подуговарачу, мора се изјаснити који дио (описно или процентуално) ће дати подуговарачу. У понуди не мора идентификовати подуговарача, али мора се изјаснити да ли ће бити директно плаћање подуговарачу.

31.2. Уколико у понуди није идентификован подуговрарач, изабрани понуђач је дужан, прије него уведе подуговарача у посао, обратити се писмено уговорном органу за сагласност за увођење подуговарача, са свим подацима везано за подуговарача.

31.3. Уговорни орган уколико одбије дати сагласност за увођење подуговрача за које је изабрани понуђач доставио захтјев, дужан је писмено образложити разлоге због којих није дао сагласност (нпр. по пријему захтјева уговорни орган је урадио одређене провјере и утврдио да је подуговарач дужник по основу ПДВ-а).

31.4. У случају подуговарања, одговорност за уредно извршење уговора сноси изабрани понуђач.“

Овај орган упућује на члан 73. Закона о јавним набавкама, којим је прописано сљедеће:
„(1) Уговорни орган не може забранити подуговарање, али може тражити од кандидата/понуђача да се изјасни да ли намјерава дио уговора подуговарањем пренијети на треће стране.

(2) Ако се кандидат/понуђач изјасни да намјерава да дио уговора подуговарањем

пренесе на треће стране, уговорни орган је дужан да у уговор о јавној набавци унесе ту одредбу, као основ за закључивање подуговора између изабраног понуђача и подуговарача.

(3) Понуђач којем је додијељен уговор неће склапати подуговор ни о једном битном дијелу уговора без претходног писменог одобрења уговорног органа. Елементи уговора који се подуговарају и идентитет подуговарача обавезно се саопштавају уговорном органу благовремено, прије склапања подуговора. Уговорни орган може извршити провјеру квалификација подуговарача у складу са чланом 44. овог закона и обавијестити добављача о својој одлуци најкасније у року од 15 дана од дана пријема обавјештења о подуговарачу. У случају одбијања подуговарача, уговорни орган је дужан да наведе објективне разлоге одбијања.

(4) Након што уговорни орган одобри подуговарање у складу са ставом (3) овог члана, добављач којем је додијељен уговор дужан је да прије почетка реализације подуговора достави уговорном органу подуговор закључен са подуговарачем, као основ за непосредно плаћање подуговарачу, и који као обавезне елементе мора садржавати сљедеће:

а) робу, услуге или радове које ће испоручити, пружити или извести подуговарач;

б) предмет, количину, вриједност, мјесто и рок испоруке робе, пружања услуга или извођења радова;

ц) податке о подуговарачу, и то: назив подуговарача, сједиште, ЈИБ/ИДБ, број трансакционог рачуна и назив банке код које се води.

(5) Добављач којем је додијељен уговор сноси пуну одговорност за реализацију уговора."

Имајући у виду напријед наведено, у односу на жалбени навод, овај орган цијени да уговорни орган није изашао ван законских оквира у вези са начином на који је дефинисао подуговарање, те да чињеницу да уговорни орган не дозвољава подуговарања у дијелу који се односи на радње испитивања опеке и метала, не чини незаконито поступање уговорног органа, а на основу образложења датом у претходном жалбеном наводу. Имајући у виду напријед наведено, овај жалбени навод се цијени неоснованим.

Разматрајући жалбени навод у којем жалилац указује да уговорни орган није сачекао да истекне законски рок од 5 дана за жалбу жалиоца на Рјешење број: 02-404-69/21 од 27.01.2022.године већ је дана 28.01.2022.године наставио поступак јавне набавке и објавио Исправку за Обавјештење о набавци број: 140-1-2-281-8-11/22 од 28.10.2022.године и као крајњи рок за доставу понуда одредио: 07.02.2022.године, овај орган је извршио увид у акте који су донесени након изјављене жалбе на тендерску документацију.

Овај орган налази да је жалилац, прије изјављивања ове жалбе, изјавио жалбу на тендерску документацију, без броја од 26.01.2022.године. Поступајући по изјављеној

жални уговорни орган је донио рјешење, број 02-404-69/21 од 27.01.2022.године, којим је дјелимично усвојио жалбу, те дана 28.01.2022.године извршио измјене тендерске документације и извршио Исправку за Обавјештење о набавци број: 140-1-2-281-8-11/22 од 28.10.2022.године.

Жалилац наводи у својој жалби да уговорни орган није сачекао да се оконча жалбени поступак по рјешењу од 02-404-69/21 од 27.01.2022.године, којим је дјелимично усвојио жалбу, већ је наставио предметни поступак јавне набавке.

Овај орган налази да је чланом 100. став (3) Закона о јавним набавкама прописано сљедеће:
*„(3) Ако је жалба благовремена, допуштена и изјављена од овлашћеног лица, уговорни орган, разматрајући жалбу, може утврдити да је она дјелимично или у цјелини основана и својим рјешењем исправити радњу, **предузети чињење** или може постојећу одлуку или рјешење ставити ван снаге и замијенити је другом одлуком или рјешењем, или поништити поступак јавне набавке, **те о томе обавијестити учеснике у поступку јавне набавке на начин одређен овим законом**, у року од пет дана од дана пријема жалбе.“*

Поступајући по напријед цитираној законској одредби, као што је већ речено, уговорни орган је донио рјешење број 02-404-69/21 од 27.01.2022. године, којим је дјелимично усвојио жалбу, те извршио измјене тендерске документације и извршио исправку обавјештења о набавци, 140-1-2-281-8-11/22 од 28.10.2022.године. Уговорни орган је извршио измјене тендерске документације, чиме је преузео чињење (измјена дијела тендерске документације и исправка обавјештења о набавци) у вези са оспореним рјешењем, тако да је поступио у складу са чланом 100. став (3) Закона о јавним набавкама којим је прописано: „ ... ***и својим рјешењем исправити радњу, предузети чињење***“.

Поступајући на напријед наведени начин уговорни орган се кретао у оквиру својих овлашћења прописаних Законом, те, у складу са принципима једнаког третмана свих понуђача у поступку, обавјестио понуђаче о учињеним измјенама тендерске документације, тако да је свим потенцијалним понуђачима омогућио да остваре своја права жалбе на измјењену тендерску документацију, па и самом жалиоцу. Према стању списа, овај орган је утврдио да уговорни орган није преузео ниједну фактичку или правну радњу изван предузетог чињења на које га овлашћује члан 100. став (3) Закона о ајвним набавкама, тако да није правилан закључак жалиоца да је уговорни орган повриједио суспензивно дејство жалбе. Такође, увидом у оспорено рјешење, овај орган налази да је упутством о правном лијеку остављена законска могућност изјављивања жалбе на рјешење.

Дакле, поступцима које је учинио уговорни орган у овом поступку, није повријеђено ниједно право жалиоца, нити му је онемогућено остваривање даљих права у овом

поступку по жалби, а поготово имајући у виду чињеницу да жалилац изјављује жалбу и на оспорено рјешење, те да је жалба допуштена и благовремена.

Имајући у виду напријед наведено, те чињеницу да је уговорни орган поступио у складу са чланом 100. став (3) Закона о јавним набавкама, поступајући по жалби на рјешење, овај жалбени навод је неоснован.

С обзиром да је одбио жалбу, овај орган одбио је захтјев за повраћај уплаћених средстава за покретање жалбеног поступка у складу са чланом 108. став (6) Закона о јавним набавкама, као и захтјев за надокнадом трошкова правног заступања по Небојши Миловановићу, адвокату из Бањалуке у износу од 658,13 КМ.

На основу чињеница утврђених у поступку и проведених доказа те примјеном материјалног права, сходно члану 104. и 111. став (1) тачка ц) Закона о јавним набавкама, овај орган ријешио је жалбу, као у диспозитиву овог рјешења.

Упутство о правном лијеку: Ово рјешење је коначан управни акт. Против овог рјешења може се поднијети тужба у управном спору пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема истог. Такса на тужбу износи 100,00 КМ.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА

Радомир Пашић

Доставити:

1. Жалиоцу
2. Уговорном органу
3. Евиденцији
4. а/а